

ISO 14001:2026 – en gennemgang af de væsentligste ændringer

Forfatter: Lasse Michael Ahm, Lasse Ahm Consult ApS, 1. april 2026

Side 1 af 5

ISO 14001:2026 forventes udgivet i april 2026 og vil blive implementeret i Danmark som DS/ISO 14001:2026 umiddelbart herefter. Der forventes en overgangsperiode på ca. 3 år frem til 2029, hvor virksomheder gradvist skal tilpasse deres miljøledelsessystemer til den nye version. I praksis vil de første certificeringsaudits typisk finde sted fra anden halvdel af 2026.

Revisionen bygger videre på 2015-versionen, men introducerer en række præciseringer og justeringer, som især får betydning for, hvordan virksomheder arbejder med miljøforhold, risici og værdikæde.

Nedenfor gennemgås de væsentligste ændringer, som miljøansvarlige og ledelsesrepræsentanter bør forholde sig til.

4.0 Organisationens kontekst – bredere miljøfokus

En af de mest markante ændringer er en udvidelse af forståelsen af organisationens kontekst.

Hvor klimaændringer tidligere blev introduceret via tillægget til standarden i 2024, er fokus nu bredere og omfatter bl.a.:

- Forurening
- Biodiversitet
- Ressourceknaphed
- Naturressourcers tilgængelighed

Det betyder i praksis, at virksomheder skal arbejde mere systematisk med en helhedsforståelse af miljøpåvirkninger – ikke kun CO₂.

4.2 Interessenter – øget fokus på miljøkrav

Der ses en tydelig skærpelse i forventningen til, at organisationen identificerer og forstår relevante interessenter i relation til miljøforhold.

Dette omfatter bl.a. myndigheder, kunder med ESG-krav, lokalsamfund samt leverandører og samarbejdspartnere.

Der er ikke tale om et nyt krav, men en klar forventning om, at interessentanalysen er operationel og aktivt anvendt i ledelsessystemet – og ikke blot en statisk opgørelse.

4.3 Scope – kobling til livscyklus

Fastlæggelse af ledelsessystemets omfang (scope) kobles nu tydeligere til:

- Livscyklus
- Eksterne påvirkninger
- Værdikæde

ISO 14001:2026 – en gennemgang af de væsentligste ændringer

Forfatter: Lasse Michael Ahm, Lasse Ahm Consult ApS, 1. april 2026

Side 2 af 5

Dette vil kunne påvirke mange virksomheders nuværende afgrænsning.

5.0 Lederskab – indirekte skærpelse

Der er ikke tale om drastiske nye krav, men forventningen til ledelsen skærpes indirekte:

- Miljøledelse skal i højere grad integreres i forretningen
- Ledelsen forventes at forholde sig aktivt til strategiske miljøforhold
- Sammenhængen mellem miljø og forretning bliver tydeligere

Det vil i audits kunne mærkes som øget fokus på reel ledelsesinvolvering.

6.0 Planlægning – risici og muligheder præciseres

Kravene til risici og muligheder er blevet:

- Mere strukturerede
- Mere eksplicitte
- Tættere koblet til miljøforhold og compliance

Der har i tidligere udkast været lagt op til en opdeling af *risici* og *muligheder* i separate underpunkter. Dette er ikke videreført i den endelige version, hvor kravene fortsat er samlet i én klausul.

Der ses dog en tydeligere adskillelse i praksis, hvor organisationen i højere grad forventes at arbejde systematisk med både risici og muligheder – uden at sammenblende begreberne.

6.1 Livscyklusperspektiv – tydeligere krav

Livscyklustankegangen fastholdes, men der ses en tydelig skærpelse i, hvordan organisationen forventes at anvende den i praksis.

Der er især øget fokus på:

- Vurdering af miljøpåvirkninger i både upstream- og downstream-aktiviteter
- Leverandører og transport
- Anvendelse og bortskaffelse

Med upstream- og downstream-aktiviteter menes henholdsvis de aktiviteter, der ligger før organisationens egne processer, såsom leverandører og indkøb, og de aktiviteter, der ligger efter, såsom kundens anvendelse og bortskaffelse.

Det betyder, at organisationen ikke kun skal forholde sig til egne miljøpåvirkninger, men også til de påvirkninger, den indirekte skaber i værdikæden.

Der ses samtidig en tydelig sammenhæng mellem livscyklus og identifikation af miljøaspekter.

ISO 14001:2026 – en gennemgang af de væsentligste ændringer

Forfatter: Lasse Michael Ahm, Lasse Ahm Consult ApS, 1. april 2026

Side 3 af 5

Det betyder, at organisationer i højere grad skal kunne dokumentere, hvordan livscyklusperspektivet indgår i vurderingen af miljøforhold – og ikke blot nævnes som en overordnet betragtning.

Der er ikke tale om et nyt krav, men en tydelig forventning om en mere systematisk og dokumenteret anvendelse i praksis.

6.1.3 Forpligtelser vedrørende overholdelse (compliance obligations)

Kravene til miljølovgivning og øvrige forpligtelser fremstår tydeligere koblet til organisationens risici og muligheder.

Det betyder i praksis, at lovkrav i højere grad skal indgå i risikovurderingen, og at manglende overholdelse i højere grad vil blive betragtet som en svaghed i ledelsessystemet.

Der vil derfor være øget fokus på systematik, dokumentation og løbende opfølgning på gældende krav.

6.3 Planlægning af ændringer (ny)

Der indføres en tydeligere forventning til, at organisationen planlægger ændringer i miljøledelsessystemet systematisk.

Organisationen skal blandt andet:

- Vurdere konsekvenser før ændringer gennemføres
- Sikre, at ændringer ikke medfører utilsigtede miljøpåvirkninger
- Fastholde integriteten af ledelsessystemet under ændringer

Dette er ikke et nyt krav i strukturen, men en skærpelse i anvendelsen, som mange virksomheder i dag ikke arbejder systematisk med.

7.0 og Annex A – mere vejledning

Et gennemgående element i revisionen er:

- Mere forklarende tekst
- Flere eksempler
- Udvidet vejledning i Annex A

Formålet er at gøre standarden lettere at forstå og implementere.

Det ændrer ikke nødvendigvis kravene – men vil påvirke auditfortolkningen.

8.0 Drift – udvidet fokus på eksterne leverancer

Der sker en vigtig ændring i terminologi og fokus:

Fra *Outsourcede processer* til *Eksternt leverede processer, produkter og tjenesteydelser*

Det betyder, at fokus udvides til hele værdikæden og ikke kun klassisk outsourcing.

ISO 14001:2026 – en gennemgang af de væsentligste ændringer

Forfatter: Lasse Michael Ahm, Lasse Ahm Consult ApS, 1. april 2026

Side 4 af 5

8.1 Operationel styring – kontrol og indflydelse

Der ses en tydeligere differentiering mellem, hvad organisationen har kontrol over, og hvad organisationen kan påvirke, særligt i relation til leverandører og værdikæde.

Dette betyder, at organisationer i højere grad skal kunne redegøre for, hvordan eksterne aktiviteter styres, og hvordan deres indflydelse på miljøpåvirkninger vurderes og håndteres i praksis.

9.0 Præstationsevaluering – fokus på effekt

Der er ikke væsentlige nye krav i kapitel 9, men der ses en tydelig retning mod øget fokus på effekt frem for aktivitet.

Der forventes en tættere kobling mellem miljømål, målinger og ledelsens evaluering, hvor organisationen i højere grad skal dokumentere, at miljøledelsessystemet skaber reel værdi.

10.0 Forbedring – fokus på resultater

Kapitel 10 fastholder strukturen fra 2015-versionen, men der er en tydelig retning mod forbedring af miljøperformance frem for alene forbedring af systemet.

Dette vil kunne påvirke, hvordan organisationer arbejder med afvigelser, korrigerende handlinger og løbende forbedringer i praksis.

Struktur – tilpasning til Harmonized Structure

ISO 14001:2026 er opdateret i forhold til den nyeste Harmonized Structure (Annex SL). Det betyder:

- Bedre alignment med fx ISO 9001 og ISO 45001
- Lettere integration af ledelsessystemer
- Mere ensartet opbygning

Det skal bemærkes, at flere af ændringerne fortsat giver rum for fortolkning i praksis, særligt i forhold til livscyklusperspektiv og vurdering af organisationens indflydelse på eksterne aktiviteter. Dette kan medføre forskelle i audittilgang mellem certificeringsorganer.

Samlet vurdering

ISO 14001:2026 er ikke en revolution, men en tydelig præcisering af eksisterende krav – med øget fokus på miljøpåvirkninger i hele værdikæden og en mere systematisk tilgang til risici, ændringer og forpligtelser vedrørende overholdelse.

De vigtigste ændringer kan opsummeres til:

- Brederer miljøfokus (ikke kun klima)
- Klarere krav til risici og muligheder
- Nyt krav om planlægning af ændringer

ISO 14001:2026 – en gennemgang af de væsentligste ændringer

Forfatter: Lasse Michael Ahm, Lasse Ahm Consult ApS, 1. april 2026

Side 5 af 5

- Styrket livscyklusperspektiv
- Øget fokus på værdikæde og leverandører
- Mere vejledning og lettere fortolkning

Perspektiv

Mange virksomheder vil opleve, at deres eksisterende systemer kan fortsætte, men:

- Kontekstanalysen skal udvides
- Risikovurderinger skal skærpes
- Ændringsstyring skal formaliseres
- Værdikæden skal tænkes tydeligere ind

Der vil derfor være behov for en justering – ikke en total omlægning.

Særligt arbejdet med interessenter, forpligtelser vedrørende overholdelse og værdikæde vil kræve en mere struktureret tilgang end mange virksomheder har i dag.

FAKTABOKS:

De vigtigste ændringer

- Udvidet fokus på miljøforhold (ikke kun klima)
- Tydeligere krav til risici og muligheder
- Øget fokus på værdikæde (upstream og downstream)
- Styrket livscyklusperspektiv i praksis
- Tættere kobling til forpligtelser vedrørende overholdelse
- Skærpet fokus på planlægning af ændringer (6.3)
- Mere vejledning i Annex A

Hvad betyder det for virksomheder?

- Kontekst- og interessentanalyse skal udvides
- Risikovurderinger skal være mere systematiske
- Leverandører og værdikæde skal inddrages tydeligere
- Ændringer i systemet skal planlægges og dokumenteres
- Øget fokus på effekt frem for dokumentation

Hos Lasse Ahm Consult ApS følger vi revisionen tæt og rådgiver virksomheder i, hvordan de kan forberede sig på implementeringen af ISO 14001:2026